

GÜZEL İNSANLAR ÜLKESİ HİNDİSTAN

Ceyda GÖKALP

Hindistan yolculuğu, çocukluğumdan beri benim rüyalarımı süslüyordu. Çocukken odamdaki dolabımın üstünde Taç Mahal ve yanında yaşlı bir adam fotoğrafı hâlâ gözümün önündedir. Kısmet ilk önce Güney Hindistan'aymış. Yoga eğitmenliği kursundayken Hint Konso-losluğunun bastığı tanıtım dergilerine göz gezdiriyordum bir gün. Keralanın güzelliği dikkatimi çekmişti. “Keşke gidebilsem bir gün.” diye konuşurken Hocam Hamsa duymuş “Neden olmasın, bir gün gidersin.” demişti. Yoga Hocam Hatice Hanım, Keralaya Ocak ayında bir grupta gidecekti. Benim Bali için aldığım biletler, Bali'deki yanardağının harekete geçmesi yüzünden açığa alınmıştı. Birkaç gün içinde karar vermem gerekiyordu. Hatice Hocamla Bombai'ye gitmeye karar verdim. Ocak ayında yapılacak bu yolculukta iki mevsimi yaşamış olacaktık. Sabırsızlıkla takvimin 20 Ocak'ı göstermesini bekliyordum. Yanıma eşyalarımı, ilaç ve atıştırılmalıklar almıştım. Nihayet o gün geldi. Beraber gideceğimiz arkadaşların çoğunu tanıyıordum.

Ayşe Hanım, uzun süre ABD'de de yaşamış ve vatandaşlık almıştı. Orta yaşlarda hayat görüşü olan bir hanımdı. Hint yemeklerini seçerken çoğu zaman bocalayıp ondan yardım alacaktım. Oda arkadaşım Nesrin, sık sık işi dolayısıyla yurt dışına çıkıyordu. Bilet kontrol işlemlerimizden sonra uçaktaki yerlerimizi almıştık. Görevli beni acil çıkış olan koltuğa çek-in yapmış ve rahat edemezsem diye benden özür dilemişti. Bense aksine sevinmiştim bu duruma. Ayaklarımı rahatça uzatabilecektim. Yanımdaki Hintli bey, benim arka sırada oturan arkadaşımın konuşmaya çalıştığını görünce nazikçe yerini vermeyi teklif etti, ben de sevinerek kabul ettim. O sırada uçağın içinde bir koşuşturmaca oluyordu. Alman kökenli olduğumu sandığım Hint kıyafetleri giymiş bir bayan, sanırım koltuğunun pencere kenarında olma-

masından dolayı huzursuzluk çıkarıyordu. Görevliler de çaresizce onu ikna etmeye çalışırken uçak tam bir saat rötar yapmıştı. Kalbim küt küt atıyordu. Bu kadar uzun süren ilk seyahatim olacaktı. Uçağın bir an önce kalkması için dua ediyordum...

Nihayet uçağımız kalktı. Vakit gece yarısına doğru ilerlerken ben heyecandan uyuyamamıştım. Film izlemeye çalışıyordum. Nesrinle de sohbet ediyorduk; o da benim gibi yeni yerler göreceğimizin heyecanı içindeydi. Büyülü Hindistan bize kapılarını açmıştı. Hindistan bütünüyle bir anne gibi düşünüldü. Güneyden kuzeye doğru belli noktalarda tapınaklar vardı. Her biri bir çakrayı temsil ediyordu. Bizim Madurai'da göreceğimiz Meenakshi tapınağı Swadhistana yani sakral çakrayı temsil ediyordu. Vivekenanda'nın 33 yaşında aydınlandığı yer olan temple da muladhara yani kök çakrayı temsil ediyordu. Şimdilik bu iki yeri görecektik... Diğer çakraları temsil eden yerleri de bir sonraki seyahatimde görmeyi umut ediyordum. Yogi baba Adnan Çabuk'la gitmeden önceki sohbetimizde Vivekenanda'nın tapınağına gidip beş dakika meditasyon yapmamı tavsiye etmişti. Vivekenanda, 33 yaşında aydınlanıp 39 yaşında ebediyete göçmüş bir yogiydi.

Sayıllı saatler geçmiş uçağımız inişe doğru hazırlanıyordu. Aşağıda bana gülümseyen masalsi ülkeye birazdan kavuşacaktım...

Havaalanına indiğimizde salonlarda bir sergi sunumu vardı. Duvardaki sanat eserleri ve heykelleri izleyerek bavullarımızı alacağımız alana doğru ilerledik. Pasaportlarımızı gösterip bir üst kata çıktık. Tekrar bir uçağa binerek Kochi havaalanına gidecektik. Görevliler, bizim bir grup olduğumuzu söyleyince bizimle ilgilenip kolayca check-in yapmamızı sağladılar. Hintliler gözüme pek misafirperver gözüküyordu. Hindistan'daki yolculuğum boyunca bu konuda pek yanılmayacaktım.

İki saatlik yolculukta kulaklarımın çökmemesi için sakız çiğnemeye çalışsam da biraz kulağım ağrıyordu.

Bir an önce Kochi'ye varmak istiyordum. Kochi'ye indiğimizde üstümüzdeki kışlık kıyafetleri çıkararak yazlık kıyafetlerle kalmıştık. Evet, burada hava fazlasıyla sıcaktı. Bizi bekleyen minibüsümüze bindik ve otelimize doğru yol aldık. Aklıma, Bali yolculuğumuz iptal olunca yogi babayla olan konuşmam geldi. Haklı olarak Bali'ye gidemeyişimize üzülenler olmuştu. Ben fazla üzülmemiştim doğrusu çünkü benim aklımda Hindistan vardı. Ben de yogi babaya "Bazen yolculuk gidilen yerden daha önemli olabiliyor hocam." demiştim. Bu dünya hayatı da bir yolculuktan aslında. Bizi asıl yaşam yerimize taşıyordu. Olaylar karşısında nasıl davranacağımızla sınanıyorduk.

Hoca da “Ben hiç şikâyet etmiyorum kızım farkındaysan.” demişti... Anı yaşamayı ve akışta kalmayı kabullenip kendimi teslim edince karşıma bu yolculuk çıkmıştı...

İçimize çektiğimiz mis gibi hava, ruhumuzdaki sevincin esintisi, yeşilin her tonuyla bizi kucaklayan doğa, cenneteyiz hissini veriyor. Aslında her şey karşıımızdaki insanın bir aynası olarak başlıyor. İçimizdeki duygular başkalarını değil bizi anlatıyor.

Otelimize geldiğimizde etraftaki rengârenk otobüsler dikkatimizi çekmişti. Otobüslerin pencereleri yoktu, bazılarında perde bile vardı çok sevimiydiler. Hindistan’da sanıldığının aksine trafik kargaşası yoktu, en azından güneyde. Arabalarda sevimli bir ses çıkaran korna vardı. Türkiye’ye giderken bu kornalardan alalım diyerek gülüştük. Otelimize yerleşirken etraftaki yeşili koruyan doku hoşuma gitmişti. Kochi’deki ağaçların yaşı büyüktü, iki yüz yıllık ve daha yaşlı ağaçlar vardı. Balıkçıların ağları sahilde duruyordu. Sabah yürüyüş yapıp, balıkçılara bakarız diye konuştuk arkadaşlarla. Lale Hanım, pozitif enerjisiyle beni yorgun düştüğüm anlarda motive ediyordu. Kendisi yin yoga eğitmeniydi. Etrafı tanımak için kısa bir yürüyüş yaptık. Sahilde kumlarda çocuklar top oynuyordu. Ufak tefek tezgâhlarda hediyelik eşyalar vardı. Papaya ya da coconut suyu içip güneşin batışını izledik. Yanımızdaki dolarları buranın para birimi Rupiyeye çevirdiğimizde epey bir paramız oluyor, kendimizi bir an zengin hissediyorduk. Hayat burada ucuzdu. Asgari maaş da oldukça düşüktü. Verilen her hizmetten sonra aramızda bahşiş toplayıp görevlilere veriyorduk. Akşam arkadaşlar, hocamızla birlikte buranın geleneksel danslarının olduğu “katakulli” denilen tiyatroya gidecektik; bense sahilde kalıp, biraz etrafı izleyip yürüyüş yapmayı tercih ettim. Akşam yemeği için lobide bulduğumuzda hocamızın olmadığını görünce uyuyakaldığımı düşündük. Oysaki o da bizi bekleyip gittiğimizi düşünmüştü. Hangi restorana gitsek diye düşünürken Türkiye’deki arkadaşım Orhan’dan bir mesaj geldi. “Old harbour diye bir otelin restorantı var, çok güzel.” diyordu.

Hindistan’daki ilk akşam yemeğimizi bu kadar lüks bir yerde yiyeceğimizi kimse hayal edememişti. Bahçede melek heykellerinin olduğu küçük bir havuz, mum ışıkları ve canlı müzik vardı. Biz yer ayırtmadığımız için iç kısımda otursak da ambiyans çok güzeldi. Sofrada bembeyaz örtüler, gayet nazik ve ilgili garsonlar vardı. Yemek menüsünden sipariş vermeye başladık. Herkes genelde balık yemeyi tercih etti. “Garlic naan” denilen sarımsak ekmekleri bir harikaydı. Neşe içinde yemeğimizi yedik. Bozcaada’dan gelen Aslı ve kuzeni Filiz de grubumuza renk katıyordu. İkisi de hayat dolu civil

cıvıldı. İngilizcede zorlanan bizlere Aslı'nın düzgün telaffuzu ve çevirileri yardıma koşuyordu. Yalnız bazen arkadaşlar, garsonlara İngilizce bir şey söylediklerinde anlamıyorlardı. Ayşe Hanım'ı güldüren bir durum da ben Türkçe konuştuğum zaman garsonların beni anlamasıydı. Sanırım vücut dilimi çözüyorlardı. Ben bazen "masala çayı" istiyordum hemen geliyordu. Onlarsa epey bir bekledikleri oluyordu. Zencefilli çay (ginger tea) da burada çok içiliyordu. İkisi de çok lezzetliydi. Yemekler için "Az baharatlı olsun mu?" diye sordukları için ağız tadımız hiç bozulmamıştı fakat daha sonra bir yolculuk molasında içtiğimiz, hatta oda arkadaşımın bir bardağı paylaştığımız, yaşlı bir amcanın zor koşullarda ama sevgiyle yaptığı masala çayının tadını hiçbir şeye değişmeyecektik.

Hesabı istediğimizde gayet uygun bir hesap gelmişti ama hesapladığımız rakamın üstündeydi. Nedenini sorduğumuzda yüzde on vergiyi de eklediklerini öğrendik.

Artık yatma zamanı gelmişti. Ahşap mobilyalarla döşeli odalarımıza çıktık. Yarın sabah, kahvaltıdan sonra tekrar yola çıkılacaktık. Ben İstanbul'dayken Hatice Hoca'mızla konuşup bir sürpriz hazırlamıştım. Ezine peyniri ve zeytin getirmiştik kahvaltı için. Sabah kahvaltılarında Türkiye'deki gibi bol çeşidi burada beklemek hayal olurdu. Genelde papaya olan meyveler ve meyve suları, omlet, gene soslar ve çapati vardı. Sabah ezan sesiyle uyandık. Bir an kendimi Türkiye'de hissettim. En üst kattaki terasa kahvaltı için çıktık. Beyaz peyniri gören arkadaşlar sevinmişlerdi. Zeytinden Hintli garsonlara tattırdığımızda tadını beğenmediler. Grupta iki anne kız vardı. Anneleri, karne hediyesi olarak Tülin ve Azra'yı bu geziye getirmişlerdi. Odukları uyumlulardı. Zorluklar karşısında en ufak bir söylenmeleri olmamıştı.

Eşyalarımızı minibüse yerleştirdikten sonra otel görevlileriyle vedalaşarak nehirde tekne gezisi yapacağımız yere doğru yola çıktık. İstanbul'dan çok uzakta olma hissi; bana, oradayken önemseydiğim şeylerin aslında çok önemsiz olduğunu hatırlatıyordu. Kedim Ponçiksu'yu özlüyordum sadece... Ona bakan yan komşumu arayarak durumunu soruyordum. Ben yokken uslu duruyordu neyse ki.

Alleppey'ye gelmiştik. Buradaki araziler tarımın deniz seviyesinin altında yapıldığı az sayıda yerlendendi. Allapuzha'nın güneyinde bir ada burası. Kerala'nın pirinç ocağı olarak da biliniyor. Kuş tutkunları için, kuş gözlem noktaları vardı. Yüzlerce kuş ağaçlarda ya da nehrin ve tarlaların üzerinde görülebiliyordu. 85'ten fazla kuş türü yaşıyordu burada. Üstü hasırla kaplı, içi gayet şık mobilyalarla süslü teknemize binmiştik. Pambiyar nehrinde ge-

zecektik bu tekneyle. Bu teknede akşam dört arkadaşımız misafir edilecekti, diğerlerimiz biraz sonra önünden geçeceğimiz nehir kenarındaki evlerde kalacaktık. Kalacağımız tesis, eko oteldi; doğanın içinde inşa edilmişti âdetâ.

Kaptanımız ve mürettebat, çok sıcak ve bizimle çok ilgililerdi. Nehri bir baştan bir başa turlarken kimimiz fotoğraf çekiyor kimimiz sohbet ediyordu. Sanki bu topraklarda yıllar önce yaşamış gibiydim, hiç yabancılık çekmiyordum. Mutfaktan mis gibi kokular gelmeye başlamıştı; coconut yağından soslar hazırlıyorlardı. Öğlen yemek için sofrâ kurulduğunda birbirinden leziz yemekler önümüzdeydi. Biz balık yemeyi umarken sadece ördek pişirmiş olmaları bizi şaşırtsa da çok lezzetliydi hepsi.

Hocamız hep gülümseyen yüzü ve pozitif enerjisiyle gruba dinamizm katıyordu. Yemekten sonra evden getirdiğim kahve makinesi ve kahveyle Türk kahvesi içtik. Daha sonra hocamız çember şeklinde oturmamızı istedi ve herkes ortaya kolye bilezik gibi değerli bir eşyasını koydu. Sonra herkes bu objeleri elden ele dolaştırarak buraya gelmekteki amacını ve duygularını anlattı. Hepimizin ortak amacı huzur ve sevgiydi aslında. Hindistan ana da bizi bağrına basmıştı çoktan, hepimiz çok mutluyduk...

Daha sonra herkes ikiyeşerli gruplar hâlinde ayrıldı. Sayımız on iki olduğu için altı grup olmuştuk. Herkes sırayla birbirine geleceğe dair hayallerini anlatacaktı. Benim arkadaşım Nazan, gelecekte sanat dallarına daha çok vakit ayırmayı ve şu anda olduğu gibi sosyal yardım projelerinde yer almayı hedefliyordu. Daha sonra herkes diğer arkadaşının hayalini grubumuza anlattı. Şaşılacak bir şekilde aslında birbirimizin aynası olduğumuzu fark ettim. Gönüllerimiz birdi. Nehir kenarındaki insanlara ilgiyle bakarken bazen de onların mahremiyetine girdiğimiz duygusuna kapılıyorduk çünkü bu nehirde çocuklarını yıkıyorlardı keza bulaşık ve çamaşırlar da burada yıkanıyordu. Hiç kimsenin yüzünde en ufak bir gerginlik yoktu. Akşam bizim balık istediğimizi kaptan anlamış olacaktı ki bize ızgara balık hazırlamıştı, tatlı olarak da ananas vardı tabii. Bize ziyafet gibi gelen bu balığı iştahla yedik. Galiba yanımızda getirdiğimiz onca kuruyemişe çok da ihtiyaç olmayacaktı, yemekler gayet doyurucuydu. Yemekten sonra -ben müzikle ilgilendiğimi söyleyince- bir iki parça söylememi istedi arkadaşlar. İstek parçalar arasında 'bikinisinde astronomi'de vardı ama bu parçayı bilmiyordum. Akşam otelde tekrar oturunca söyleriz dedim ama parçayı öğrenmemiz biraz zaman alacaktı. Hatice Hoca'ya mantra söylemesinde eşlik ettik.

Nehirde açan çiçekler, lotus olmasa da arınmayı simgeliyor. Olumsuz duygulardan sıyrılınca gerçekliği yakalıyoruz.

Nehir turumuz bitmiş, kaptan bizi nehir kenarındaki otelimize bırakmak için karaya yanaşmıştı. Önünde hamak olan evi görünce 'İşte bu ev benim.' diye bağırđım. Herkes kendisine bir yer seçti. Kızlardan biri ağacın üstündeki eve talip oldu, manzarası gayet güzeldi gerçekten. Ayurveda masajı yaptırmak için birkaç kişi masaj bölümüne geçti. Ben de baş ve ayak masajı yaptırmak istiyordum. Önce Nesrin masaja girmişti, ardından ben girecektim, sonra da Esra Hanım sıradaydı. Beklerken Esra Hanım'la sohbet etmiştik, çok olgun ve anlayışlı bir hanımdı. Aromatik yağlarla yapılan bu masajdan sonra, buhar kabinine girerek yağların vücuda iyice teması sağlanıyordu. Nesrin'in masajı bitmiş, buhar kabiniindeyken beni içeri alıp benim baş masajıma başladılar. O sırada Esra Hanım da gelince üçümüz de gülme-ye başladık çünkü Nesrin sadece başı dışarda buhar kabiniinde çok komik gözükiyordu. Hintli kadınlar, biz bir şey istediğimizde kafalarını her iki tarafa sallayarak 'tamam' diyorlardı. Bu bana en başta hayır gibi gelse de sonradan alıştım, birkaç kez ben de yapmaya çalıştımsa da başarılı olamadım, çok da kolay değildi. Esra Hanım'ın sırt masajına sıra gelince o; masajı biraz yumuşak bulmuş, eşinin daha iyi masaj yaptığını söylemişti. Buna sonradan çok güldük. Masözün üçümüzle birden aynı anda ilgilenmeye çalışması da çok güzeldi.

Bu arada diğerk arkadaşlar, kanoya benzer bir kayıkla nehir turu yapmışlardı. Gün batımını fotoğraflayıp her anı ölümsüz kılmak istediler sanırım. Akşam yemekten sonra tekneye çıkıp sohbet ettik, şarkılar söyledik ama kaptan erken yatacağından biz de uykuya çekildik. Bu kaldığımız otel, kuş cennetinin içinde yer alıyordu; etrafta bin bir çeşit kuş cıvıltıları vardı. Sabah erkenden pirinç tarlalarına doğru yürüyüş yapmak için kanolara binip karşı kıyıya geçtik.

Meditatif yürüyüş yapacağımız için hepimiz sessiz kalacaktık yürüyüş boyunca. Budist tapınağından bu kez ilahiler yükseliyordu. Elimizdeki dürbünlerle yüzlerce kuş çeşidini görme imkânı bulmuştuk. Hindistan'ın büyük ölçüde pirinç ihtiyacını karşılayan pirinç tarlaları, önümüzde sere serpe uzanıyordu. Önünden geçtiğimiz evlerden okula gitmek için çıkan çocuklar, 'namaskar' diyerek bizi selamlıyorlardı. Kimi zaman darlaşan patikalardan yürüyerek bir saatten fazla bir tur yaptık. Dönerken ördek sürüleri bize eşlik ediyorlardı nehirde. Lotusa benzeyen çiçekler öbek öbek suyun üzerinde bize gülümsüyordu sanki. Sabah gün doğumuyla yola çıkmış ve harika fotoğraf kareleriyle otelimize dönmüştük. Gün doğumu harikaydı. Doğrusu buradan hiç ayrılmak istemiyordum. Rehberimizle hep birlikte bir fotoğraf

çekilip tekrar teknemize bindik. Bu defa yeni yolculuğumuz başlıyordu. Her gün yeni yerler görüp yeni insanlar tanımak ne kadar güzeldi.

Kahvaltıdan sonra, Hindistan'ın en iyi korunan yaban hayat alanlarından biri olan Periyara (thekkady) doğru yola çıktık. Yolda yemyeşil çay bahçelerinin önünden geçtik. Otelimize vardıktan sonra, yerleşip yoga dersi için bahçede buluştuk. Hatice Hocam bize her zamanki gibi çok güzel bir yoga dersi vermişti. Akşama doğru hava biraz serinledi, yanımızdaki şallarımızı örttük üstümüze. Akşam yemeğinde gene menüyle bir imtihanım vardı. Ayşe Hanım'ın yanına oturup İngilizce menüden birlikte yemek seçtik; her şey çok lezzetliydi. Ertesi gün filleri görmeye gidecektik. Çok heyecanlıyım.

Filmlerde gördüğüm o sevimli hayvanları yakından tanıma fırsatım olacaktı. Sabah kahvaltıdan sonra, önce baharat bahçelerine gittik. Burada bize Süheyl isimli Hintli bir rehber eşlik etti. Baharat bahçelerindeki karabiber ağaçlarının önünde bize anneannesinden öğrendiği bitkilerle hazırlanan birçok karışımın formülünü vermişti; kimi zayıflamak kimi de başka rahatsızlıklar için. Süheyl Bey, vanilyanın yaşam öyküsünü anlattığında ne kadar emekle büyüdüğünü görmüştük. Baharatlarını o kadar övünce çıkışta satış dükkânından epey bir alışveriş yapmıştık. Aldıklarımızın hepsi de yararlı, güzel şeylerdi. Biz Süheyl Bey'e kinadan geçici dövme yaptırmak istediğimizi söyleyince eşinin bu işi yaptığını söyledi ve akşam bizi evlerine davet etti.

Sırada filleri ziyaret vardı. "Lakşima" yani şans tanrısı adlı fili önce yıkamış, sonra da beslemiştik. Ne kadar devasa hayvanlardı. İlk parka girdiğimizde kendilerini yıkarken olan görüntüleri unutulmazdı. Sanki bir rüyada gibiydim. Hintli bir genç kız, benim kara kalem portremi yaptı. Ne kadar çok anı biriktirirsem iyidir, diye düşündüm. Temiz havayı içime çektim. Türkiye'deyken başlayan hafif soğuk algınlığı burada biraz ilerlemişti. Taze karabiber çekirdeklerini Nesrin'le birlikte yuttuk, biraz öksürüğümüze iyi geldi ama benim öksürüğüm sanırım alerjikti, eve dönüncüye kadar biraz beni yoracaktı. Bütün yorgunluğumuza rağmen bu gezi ruhumuza iyi geldi. Akşam Süheyl Bey'in evine gittik. Bize tatlı ikram ettiler. O gün eşinin yaş günümüş. Hepimiz beğendiğimiz modelleri söyledik. Ben lotus çiçeğinden bir dövme yaptırdım. İşim bitince teşekkür ederek ayrıldık. Alışveriş yapılan dükkânlara gitmek istiyorduk. Ben yol üzerinde gelirken uğradığımız bir mağazadan "sare" almıştım. Diğer kızlar da sare ve başka şeyler almak için mağazalara dağıldılar. Çok güzel ve ucuz örtüler, kıyafetler, takılar vardı. Burası bir alışveriş cennetiydi. Ufak tefek hediyelikler aldım ben de. Bir mağazaya girdiğimde Kâbe'nin resmini görmüştüm, satıcıya Müslüman olup olmadığını sorduğumda "Bütün dinler bizim için bir. Müslüman ya da baş-

ka din fark etmez, hepimiz kardeşiz.” yanıtını alınca biraz utandım. Bütün dinlerin ne güzel kardeşçe yaşadığı bu topraklarda kimse birbirini dini, dili, rengi için yargılamıyordu. Sonra akşam yemeği için bir yere girdik. Bu sefer şoförümüzün tavsiye ettiği bir restorana gittik. Şoförümüz; sabırlı, işini iyi yapan biriydi. Oldukça memnun kaldık ondan. Zorlu yollardan -kazasız belasız- bizi gideceğimiz yerlere ulaştırıyordu. Minibüsteyken bize Batı müzikleri açıp, biz Hint müziği isteyince biraz şaşırmişti. Hatice Hoca'nın mp3'ü yardıma yetişti bu noktada, güzel müzikler dinledik yol boyunca.

Akşam otelimizde yemeğimizi yedikten sonra sabah erkenden yola çıkmak üzere hazırlandık. Sabah kahvaltıdan sonra uzun bir yolculuk bizi bekliyordu. Madurai'ya gitmek üzere yola çıktık. Yol boyu çok hoşuma giden, bizdeki sarı taksilerin benzeri 'tuktuklar' vardı. Şoförümüz kısa molalar veriyordu. Bu molaların birinde bir üniversitenin önünde durmuştuk. Burada bir öğrenci grubu bizimle özçekim yapmak istedi. Hindistan'da kısa zamanda bizimle özçekim yapmak isteyen bu güzel insanlara ısınmışım. Onlar sarili, yerel kıyafetleriyle nasıl bizim ilgimizi çekiyorsa biz de onların ilgisini çekiyorduk.

Madurai'ya vardığımızda şehir, hareketliliği ve kaosuyla benim aradığım Hindistan gibi geldi. Yol üzerinde dinlenen inekler ve kaldırım kenarlarında maymun ailelerini de nihayet görmüştük.

Madurai; Güney Hindistan'ın Tamil Nadu kentindeki Vaigai Nehri üzerindeki enerjik, antik bir kentti. Bu kentte kalış amacımız, Meenakshi Tapınağı'nı görmektir aslında. Meenakshi Amman Tapınağı'nın renkli renkli gopuraları (ağ geçidi kuleleri) hâkimdi. Hindu tanrılarında parlak oymalarla kaplı Dravid tarzı tapınak, önemli bir hac sitesiydi. Bu tapınağın tarihinin iki bin yıla dayandığını söylüyorlardı. 45-50 metre değişen uzunlukta, 14 adet kule tapınağıyla çevrelenmişti. Üst üste dizilmiş, rengârenk karakterlere bürünmüş, minik insanlardan oluşmuş kuleler göz alıyordu. Hindu mitolojisinde tanrı, şeytan, doğa, hayvan, kahraman figürleriyle işlenmiş bu kuleleri şehrin her noktasından hayranlıkla izleyebiliyordunuz.

Otelimize yerleştikten sonra üç tekerlekli bisikletlere binerek pazar yerine gittik. Rengârenk sebze, meyve reyonlarını seyrettik. Muz satılan yerlerde dolaştık. Muz kabukları aslında yeşildi. Kapalı odada ateş yakıp bu dumanla kabuğun sararmasını sağlıyorlardı.

Bisikleti süren adam bize arkamıza bakmamızı söyleyince bir de gördük ki Meenakshi Tapınağı bütün haşmetiyle bizi bekliyor. Akşam tapınağa gide-

cektik. Pazarda biraz vakit geçirip otelimize döndük. Tapınak için omuzlarımızı örten şallar aldık yanımıza.

Tapınaklara girmeden bahçe girişinde ayakkabılar çıkarılıyordu. Elimizdeki çantalar arandıktan sonra içeri girdik. Rehberimiz on üç bin heykelden yapıldığını söylüyordu kulelerin.

Burası bir Şiva tapınağıydı. Hindu dini, Şivacılık ve Vişnuculuk olarak ikiye ayrılmıştır. Şivacılık, Güney Hindistan'da Keşmir ve Bengal'de yaygındır. Düşünce düzeyinde bu iki tanrı, Brahma ile birlikte 'trimurti' denilen 'isvara'nın yani var olan her şeyin ilk nedeni olarak düşünülen Brahma'nın üç bedenini oluşturur. Tanrısal eylemin üç temel ve tamamlayıcı yanı söz konusudur. Bunlar Brahma, Vişnu ve Shiva tarafından kişileştirilen üretim, koruma ve yıkmadır. Shiva yıkmaktan çok, dönüştürücü bir dönemi anlatır. Böylece değişimin ve ruh göçünün sonucundan sıyrılmaya çalışan bilgiler olan yogilerin tanrısıdır. Shiva'nın özellikle simgesel olarak dans eden tanrı Nataraca görüntüsü yaygın olarak kullanılır.

Tanrı Shiva'nın kraliçe Parvathi'ye duyduğu dillere destan aşkı sayesinde bu tapınak yapılmıştı. Tapınağın ilginç bir hikâyesi var: Yıllar önce kız çocuk hasretiyle yanıp tutuşan bir kral, tanrılara ona bir kız çocuğu vermesi için yalvarır. Dileklerini karşılıksız bırakmayan tanrılar, krala iki kız çocuğu verir. Bu kızlardan biri ateşler içinden çıkarak gelen 3 göğüslü güzeller güzeli Parvathi'dir. Bunu gören kral tanrılara nedenini sorduğunda kızın evleneceği adamı gördüğünde üçüncü göğsünün kendiliğinden kaybolacağını öğrenir. Parvathi artık büyüyüp vakti geldiğinde kraliçe olmak için tanrıların sınavından geçmesi gerekmektedir. Birçok tanrının ona sunduğu zorlukları aşar. Sıra Shiva'nın testine gelir. Tanrı Shiva, güzel kızı görünce büyüsüne kapılmıştır. Prenses Parvathi de üçüncü göğsünün kaybolduğunu fark ettiğinde evlenmesi gereken adamın karşısındaki Shiva olduğunu anlamıştır. Tanışmalarından 8 gün sonra Lord Sundareshwara şekline bürünen Shiva ile Prenses Parvathi tüm dünyanın katıldığı unutulmaz bir düğünle evlenirler. Düğün sonrasında ilahiler eşliğinde Tanrı Shiva'nın artık Tanrıça Meenakshi olan eşi için yaptırdığı büyüleyici Meenakshi Tapınağı'na taşınarak yıllarca Madurai'de mutlu yaşarlar. Sonra bir gün tapınağı halka bağışlayarak tanrılar katına dönerler.

Tapınağın içine girebildik ama belli kısımlarını sadece Hindu olanlar ziyaret edebiliyordu. Rengârenk duvarlar, tavan süslemeleri ve heykellerle renkli bir dünyaya adım atmıştık. Rehberimiz; akşam seremoniye kalmak ister misiniz, diye sorunca buna cevabımız evet olmuştu. Bu seremonide her

gece Shiva'yı temsil eden sandık, Hindu rahipler tarafından geceyi Parvathi ile geçirmek üzere odasından çıkarılıyordu. Davullar, yakılan tütsüler eşliğinde 1000 Sütun Salonu'ndan Hindu rahipler ve seremoniye gelen Hindular eşliğinde geçirilerek Parvathi Salonu'na ulaştırılır. Parvathi'nin yanına getirilen Shiva; geceyi sevgilisiyle geçirdikten sonra, sabah beş buçuk sularında başlayan sabah ayini ile odasına geri götürülür.

Burada Hinduların alınlarında külden üç beyaz çizgi ve ortasında bir kırmızı nokta görmüştük. 'Tripundra' denilen bu şekil; 'anava' (egoizm), 'karma' (sonuçları olan eylemler) ve 'mayanın (vesveseler) yanıp kül oluşu'nu simgeler. Üçüncü gözde bulunan 'bindu' veya nokta manevi algıyı keskinleştirir. Tapınağa giderken yolda satıcı kadınlar; biz istemeden alnımıza bu kırmızı noktayı yapıştırmış, saçlarımıza beyaz yaseminlerden bir demet takmıştı bile.

Akşam saat dokuzda olacak seremoni için biraz vaktimiz vardı, biz de bu arada hem alışveriş hem de bir şeyler atıştırmak için dışarı çıktık. Dışarı çıkarken gördüğümüz devasa havuzda, bir zamanlar şairler şiirlerini bir kâğıda yazıp suyun üstüne bırakmış. Güzel olan şiirler, suyun üstüne çıkar ve yayımlanmaya hak kazanmış. Havuzu, altından yapılmış bir lotus çiçeği süslüyordu. Biraz merdivenlerde oturup havuzu seyrettik. Tapınaktan çıkarken bir ağaca asılmış beşik ve ipler görmüştük. Rehber bunların ne olduğunu sorduğumuzda evlenmek isteyenlerin ip, çocuk isteyenlerin ise ağaca beşik bağladığını öğrendik.

Çarşıda alışveriş hiç bitmeyecek gibiydi. Ayaküstü muz, yoğurt gibi hafif şeyler yiyerek saat dokuzu kaçırmamak için tapınağa geri koştuk çünkü dokuzda tapınağın kapıları kapanıyordu.

Shiva'nın Parvathi'yle buluşmasını anlatan seremoniyi izleme fırsatını bulduk. Bir yandan davullar çalıyor bir yandan da tütsüler yakılıp ilahiler söyleniyordu. Shiva'yı temsil eden sanduka getirildi ve gene ilahiler eşliğinde Parvathi'yle buluşmak üzere odasına götürüldü. Yüzlerce Budist ve bizim gibi izlemeye gelen kişiler ilgiyle töreni izledik. Tören saatini beklerken Hintli hanımlar etrafımda sevgi çemberi yapıp aralarına beni oturtmuşlardı. Birbirimizin dilinden anlamasak da birbirimizin elini tutarak sevgimizi göstermiştik.

Tapınaktan çıkarken dilek ağacına ihtiyacı olanlar dileklerini adadılar. Daha sonra içeri alınmayan kamera ve çakmak gibi eşyalarımızı bıraktığımız dükkâna uğrayarak -tabii gene biraz alışverişten sonra- otelimize geri

döndük. Ben Madurai'yi sevmiştim ama buradan da yarın sabah ayrılacaktık...

Sabah Kanyakumari'ye doğru yola çıktık. Keyifli bir yolculuktan sonra otelimize vardık. Bu otel diğerlerine göre daha konforluymuştu. Havuz başında odalarımız yer alıyordu. Hemen eşyalarımızı bırakıp, havuza atlayıp serinledik. Deniz yakındı ama çok dalgalı olduğu için girilmiyordu. Vaktimizi iyi kullanmamız gerekiyordu. Saat üçte lobide buluştuk. Otele girerken hepimizin boynuna deniz kabuklarından bir kolye asmışlardı, bu da çok hoşumuza gitti. Vivekananda'nın aydınlandığı yerde yapılan tapınak için feribotlar saat dörde kadardı. Hızlı adımlarla iskeleye ulaştık. Hepimize birer can yeleği verdiler. Bu önce garibimize gitse de okyanusun iri dalgalarını görünce bunun gerekli bir önlem olduğunu anladım. Hayatını kitaplardan okuduğum Vivekananda'nın aydınlandığı ve mezarının olduğu yere gideceğim için çok heyecanlıydım. Her zamanki gibi ayakkabılarımızı girişte çıkararak görevliye teslim ettik. Vivekananda'nın da dediği gibi "hayat en güzel okul"du. Kitaplarda yazmayan birçok şey, hayatın acı tatlı gerçeklerinde gizliydi. Meditasyon yapılan yere girdiğimde içimde bir huzur hissettim ve meditasyon esnasında sanki içime bir sıcaklık yayıldı. Büyük bilgenin enerjisi belki de hâlâ buradaydı. Rabb'ime bana verdiği bütün nimetler için şükrederek bu adadan ayrıldım.

Tekrar feribotlara binip devasa bir heykelin bulunduğu adayı da ziyaret ettikten sonra Kanyakumari'ye geri döndük. Burada, sahilde kalabalığın arasına karışıp dalgaların sesini dinledik; incik boncuk satan satıcılar gene yakamızdaydı tabii. Bundan da pek şikâyetçi değildik. Şimdi de İstanbul'dan bir arkadaşım 'rudrakşa' tohumu yani Bud'a'nın aydınlandığı ağacın tohumundan yapılan bir bilezik istemişti. Ben de onu almak için biraz etrafıma bakınsam da birçoğunun sahte olduğunu fark ettim. Hocamız, Varkalâda her şeyi bulacağımızı söyleyince ben de son alışverişlerimi oraya sakladım.

Otelimizde yemek yedikten sonra havuz başında kahve keyfi yaptık. Güzel anlar çabuk geçiyordu...

Yavaş yavaş yolculuğumuzun sonuna doğru geliyorduk.

Ertesi sabah kahvaltıdan sonra sahile inerek güneşin doğuşunu izlemek için bir kuleye tırmandık. Kanyakumari'de yaz akşamlarında ayın yükselişi ve gün batımı aynı anda görülebiliyordu. Burası Hindistan Yarımadası'nın en güney ucuydu. Merdivenlerden yukarı çıktığımızda biraz bekledikten sonra yavaş yavaş güneşin parlayan yüzünü gördük. Kızıl bir renk yavaş ya-

vaş büyüdü ve güneş doğdu. İçimizdeki bütün karanlıklara güneşin doğmasını diledim.

Eşyalarımızı toplayıp Kovalam'a doğru yola çıktık. Arap Denizi'nin sularında yüzebilecektik nihayet. Otelimize yerleşip, mayolarımızı giyip hemen sahile koştuk. Bembeyaz bir kumsal ve masmavi bir deniz bizi bekliyordu. Kendimizi dalgaların içine attık. Dalgalar âdeta bizi dövüyordu. Akşam biraz sahilde yürüyüp kenardaki kafelerde oturduk. Hindistan'ın cumhuriyet bayramına denk gelen bugünde havai fişekler atılıyor ve kumsalda danslarla kutlama yapılıyordu. Havai fişeklerin kalıntıları oturduğumuz iskemlelere dek gelmişti, yanarız korkusuyla içeri kaçtık. Yavaş yavaş odalarımıza doğru gitmenin zamanı gelmişti. Mağazaları gezerek otelimize yürüdük.

Sabah Trivanandrum'a doğru yola çıktık. Yolumuzun üstünde Padmanabha Svanami Tapınağı vardı. Buraya Hinduların dışında girmek yasaktı, dışardan resim çekip, Shiva'yı tahtadan oyan ustaları izleyip alışveriş yaptık. Trivanandrum, düzenli ve güzel bir şehirdi. Daha sonra içinde tanrı heykellerinin olduğu Laphier Müzesini gezdik ve rehberimiz biraz mitolojiden bahsetti. Tanrıların isimleri ve kim kimle evli çok karışıktı. Bize zor gelen tarih kitaplarımıza şükrettim. Ganeşa, Shiva ve Parvathi'nin oğlu, engelleri kaldıran fil biçiminde temsil edilen tanrıydı. Ga, bilgiyi sembolize ederken Na, hikmeti sembolize eder. Ganeşa'nın yanında çoğu zaman fare sembolü vardır. Rehberimiz bilgisayarda kullandığımız mouseun buradan geldiğini, Ganeşa'nın da matematiğin tanrısı olduğunu vurgulamıştı...

Tur şirketinin sahibi Janeesh; bizi muz yapıklarında, elle yemek yenen yerel bir lokantada öğlen yemeği için misafir etti. Başta zor gelse de elimizle yemek yedik. Bu yemek, şimdiye kadar yediğim en lezzetli yemektir.

Artık son varış noktamız olan Varkala'ya doğru yol alıyorduk. Heyecanla bekliyorduk bu yeri... Hocamız hakkında övgüyle bahsetmişti. Yolda giderken bot turu yapmak için bir yerde mola verdik. İki bota altışar kişi binerek hareket ettik. Ananas ve coconut ağaçlarının arasında ilerlerken nehrin denize kavuştuğu yerde yüzen restoranlar vardı. Bu sırada yanımıza coconat suyu satan bir amca geldi ve hepimiz coconut suyu içtik. Başımızın üstünden çok güzel renkte kuşlar uçuyordu. Sanki cennete gelmiş gibiydik. Botumuz kıyıya yanaştığında hocamız beyaz bir ata binerek âdeta peri kızı gibi uçmuştu atın üstünde. Burada biraz oturarak denizin dalga seslerini dinledik. Denize girmek burada da yasaktı. Botlarımıza binerek coconut ağaçları ve kartal gibi kuşların rehberliğinde varış noktamıza döndük. Artık Varkala için yola çıkma zamanıydı.

Nihayet Varkala'ya varmıştık. Hocama, 'Varkala'da her şey var.' diye sevincimi belirtmiştim. Gerçekten bu şirin kasabanın güzelliği başkaydı. Jeolojik olarak kıyıları önemli bir yere sahipti. Buradaki kafelerde Batı etkisi belli oluyordu, menülerden seçim yapmak daha kolaylaşmıştı. Sahil şeridindeki mağazalarda; renk renk şallar, örtüler, Tibet kâseleri satan dükkânlar bulunmaktaydı. Aynı zamanda burası ayurveda merkeziydi.

Hatice Hoca'ma "Bu alışveriş çılgınlığından nasıl kurtulacağız?" diye sorduğumda bana "Beyzaçığım zaten eksik yanlarımızı düzeltmek için buradayız." demişti. Hatice Hoca'm her konuda bizimle bir anne şefkatiyle ilgileniyordu. Aslında hepimizin bir beden gibi hareket ettiğini fark ettik. Birimizin sorununa diğeri de çare bulmaya çalışıyordu. Sevincimizi de hep beraber yaşıyorduk.

Varkala, Kerala'nın bir beldesi. Kerala, Hindistan'ın alternatif tıbbi ayurvedanın doğduğu yer. Ayurveda; Sanskritçe bir kelime 'ayur' hayat ya da gündelik yaşam, 'veda' bilgi, bilgelik demek. 'Hayat ilmi' olarak tanımlayacağımız ayurveda, bundan 5000 sene önce Hintli bilgelerin derin meditasyon sonucu içsel görüleriyle ortaya çıkmış bir ilim. Ayurveda öğrenmek isteyen kişilerin kalbini ve zihnini bu ilme açmaları önerilir. Ben de İstanbul'a dönünce ayurveda eğitimi almaya karar vermiştim. Batı tıbbi, semptomları tedavi etmekten öteye gidemezken hastalıkların bir tedavisi varsa doktor olarak bunu merak ediyordum.

Burada Doktor Daniş ve eşinin açtığı kliniğe uğrayıp ayurveda masajı için randevu almıştık. Herkes kendinde olan ufak tefek rahatsızlıklar içinde Daniş Bey'le görüşüp kendine yapılan ilaç için sipariş vermişti. Daniş, bir gün sonra bizim için hazırladığı ilacı getirecekti.

Gittiğimiz günün akşamı yürüyüş yaparken burada Danimarkalı Nikolaj'la evlenip çok tatlı bir çocuğu olan Işıl Bayraktar'la tanışmıştık. Burası ile ilgili belgesel çekerken eşiyile tanışıp buradaki yaşam biçimine ayak uydurmuştu. Başta Varkala'da çok kalınca insan sıkılıyor ama sonra alışıyor, demişti bize. 'Abba' isimli bir restoran önermişti. Teşekkür ederek vedalaştık.

Burada koca iki günümüz vardı. Zamanımızın çoğunu dükkânda alışveriş yaparak ve pazarlıkla geçiriyorduk. Satıcılar, fiyatların üç mislini söylediklerinden bazen kendimizi bir iki liranın pazarlığını yaparken buluyorduk. Bunu, kendi adıma çok da doğru bulmadım; en son alışverişimde daha insafli pazarlık yapmaya başlamıştım. Dükkânlarda alışveriş pek yoktu.

Hocamızın bahsettiği üçüncü göz masajı, soğuk algınlığımız olduğu için Nesrinle bana yapılmamıştı. Aslında çok merak ediyorduk ama kismet

değilmiş. Biz de lenf sistemlerini açıcı bir diğer masaj aldık. Gerçekten iyi gelmişti, kendimizi yenilenmiş hissediyorduk. Masaj yapan kızlar, masaj sırasında bize kendimizle ilgili bir sürü soru sormuşlardı. Bana sevgilim olup olmadığını sorunca ben de 'Evet, var; kedim.' deyince beraber gülüştük. Arada odalardan birbirlerine de sesleniyorlardı, duvarlar ince olduğundan sesler duyuluyordu. Daniş'e teşekkür ederek vedalaştık. Belki bir dahaki sefere tedavi kürü almak için gelebilirim diye düşünüyordum.

Ertesi sabah erken kalkıp sahilde balıkçıları izleyecektik. Kumsal boyu yürüdük. Hava biraz kapalıydı hatta yağmur çiseliyordu. Balıkçılar azgın dalgalarla boğuşup karaya çıktıklarında ağlarında bir iki balık yakalamış olmaları hepimizi üzdü. Halatı çekmeye yardıma bizi de çağırdılar. Yerli halktan biri olmuştuk biz de.

Akşam İtalyan restoranında yer ayırmıştık. Hep beraber yemek yedik, yemekten sonra yine dükkânlarda biraz gezdik. Satıcılar artık bizi tanımış, görünce hemen bizi içeri davet ediyorlardı. Ertesi sabah da erken kalkıp bu sefer sahilin diğer tarafına doğru yürümek için sözleşerek yatmaya gittik.

Sabah dik merdivenlerden aşağı kumsala doğru indik. Yol boyu yoga yapanlar ya da ibadet için tapınağa giden yerli halk vardı. Biz de kumsaldan istiridye, ağaç dalı gibi bir şeyler topladık. Yürüyüşümüzün sonunda herkes topladığını ortaya koyup bu hediyemizi tanrılara adadık. Sonra sırayla herkes, bu geziden beklentilerini ve duygularını anlattı; kimimiz ağladı kimiz güldü. Bir çember şeklinde oturduk. En sonunda om meditasyonu ile etkinliğimizi bitirdik. Daha sonra ben, isteyen arkadaşlara güneşe selam serisini yaptırdım. İsteyen de denize girdi. Bir gün önce Azra'nın dalgalardan dizi yaralanmıştı, daha dikkatlice denize girdiler bu sefer.

Odamıza geri dönüp artık son kez eşyalarımızı topladık. Ben otelde bahçeyi sulayan kadın görevliye yanımda getirdiğim eşyalarımın çoğunu ve bir paket fıstık verince çok mutlu oldu. Ben de fazla yüklerimden kurtulmuştum.

Her güzel şeyin sonu gibi bu tatilin de sonu gelmişti. Belki de küçük bir arınma yaşamıştık. Herkes kendinde ufak tefek değişimler hissediyordu. Bağımlılıklarımızdan kurtulmak için güzel bir başlangıç olmuştu. Ben tatlıya olan düşkünlüğümün biraz sıyrılmış gibiydim mesela. Hepimiz için hayır kapılarının açılması dileğiyle. Kendime 'sancalpa' yani niyet olarak hayatın sert dalgalarına direnme ve zorluklarla savaşıma cesaretini seçmiştim. Baharat kokularını içime çektiğim, her yerden yükselen ilahi sesleri, rengârenk giysili sevgi dolu insanlarıyla Hindistan, ben de unutulmaz bir iz bırakmıştı. Bir dahaki seyahatte görüşmek dileğiyle... Namaskar...